1e Jaargang, nummer 4, 4 september 2024

REFO TIJD

Blad van het Instituut voor Calvinistische Studiën i.s.m. de Nederduits Gereformeerde Kerk (1571) - De moederkerk van Nederland sinds 1579. ‘Geen kerk zal over een andere kerk heersen, geen taakuitvoerder over de andere taakuitvoerder.’ (Kerkorde Emden, 1571)

In dit nummer : Het Geheimenis van de christelijk gereformeerde kerk - 2, en de bespreking van Calvijn’s commentaar op Psalm 1

HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 2

Kent gij het christelijk gereformeerde geheimenis ? Zij is als een bloem des Heeren die zich telkens terugtrekt, en de oneindige afgrond tussen God en mens laat zien, en daarom is zij donker. Zij probeert de zondeval niet goed te praten, maar laat de dieptes ervan zien, opdat de mens daaraan ontdekt wordt. Zij laat de mens geen makkelijke weg gaan, geeft haarzelf niet makkelijk. Zij is niet voor de vleselijken, en ook van de geestelijken trekt zij weg, opdat men haar volge. Zij zullen haar niet vinden, want zij moeten de dood aan zichzelf sterven. Dat is haar donkerheid. Zij predikt geen goedkoop evangelie.

Wij moeten door de voorhangsels heen. De slang moet vervellen. J. Wisse wees erop dat godsdienstig leven nog geen geestelijk leven is. De duivel kan zich ook godsdienstig voordoen. J. Wisse waarschuwt voor ‘de wereld en haar schijngenot.’ Ze willen altijd maar meer schuren bouwen, en nooit hebben ze genoeg, stelt J. Wisse. (De Wekker, 2 september, 1904)

Ze zoeken vermaak in ongerechtigheid, stelt J. Wisse, voortgedreven door alles verslindende modezucht, zonder verzadiging te vinden. Altijd maar weer willen ze boven anderen uitsteken. Wat baat het de mens om de hele wereld voor zich te winnen en schade te lijden aan zijn ziel ? stelt J. Wisse. Hij wijst dan op het belang van godskennis en zelfkennis. Hij stelt dat het oog niet wordt verzadigd van zien en het oor niet wordt verzadigd van horen, dat al wat in de wereld is ongenoegzaam is om de behoefte van het menselijke hart te bevredigen. Het is het najagen van wind. J. Wisse stelt dat ze schijnbaar het grootste genot hebben in de dienst der zonde, maar ze worden door hun geweten als met een slagersmes achtervolgd. Nooit hebben zij rust in hun zonde. Het enige wat ze hebben is schijnrust. Van binnen knaagt er iets aan hen wat hen foltert. Dit proberen ze door hun luxe levensstijl verborgen te houden en te onderdukken. Zo zijn ze aan de drugs gegaan. Ja, dit werkt ook door de godsdienst. Het is vormendienst. Ze hebben een vijand van binnen die hen geweld aandoet, stelt J. Wisse.

Johannes Dekker, een ouderling in de gereformeerde kerk van Numansdorp destijds, waarschuwde in zijn gedichtenbundel “Een pelgrim in Sion aangeland”, dat de nederigheid in ‘s Heeren kerk verloren is, en dat de jammerstaat van de mens niet wordt gepredikt. Hij noemt het vals geloof en dat de hoofden vol van praat zijn. Hij noemt het een tijd van veel wijn drinken, een tijd van weinig onderzoek, maar veel te boek staan.

Johannes Dekker stelde dat als alles verloren is, dan is men gered: Dan heeft God het zorgeloos bed ontnomen. Als je altijd hebt gelachen en nooit hier getreurd, dan ligt na het sterven dit het eerst aan de beurt.

J. Wisse stelde dat de afwijzing Mozes’ bede om Kanaän in te mogen gaan en de afwijzing van Paulus’ bede om van de doorn in het vlees verlost te worden niets te maken heeft met onverhoorde gebeden, maar met het leren dat de Heere op hemelse wijze de gebeden verhoort en niet op menselijke wijze. We kunnen ook denken aan de velen die door Jezus worden afgewezen bij de poort, gewoon omdat ze nog niet klaar zijn. Het gaat om de tijden des Heeren, en ook hierin worden wij beproefd, want toen de Kanaänitische vrouw werd afgewezen door Jezus vroeg zij om de broodkruimels. J. Wisse stelt dat God ons het vleselijke onthoudt opdat we het geestelijke ontvangen. Het gaat er niet om om toegelaten te worden in het paradijs, maar om de weg te gaan die tot het daadwerkelijke paradijs gaat, en dat is de smallere en langere weg. We moeten geen genoegen nemen met iets halfgebakken wat van de mens zelf is, of van de verzinsels van mensen. Daarom wijst God ons soms af, om ons te beschermen.

Met de komst van de nieuwe bijbel zien we de vervulling van het boek Openbaring :

‘Wie overwint, hem zal Ik maken tot een zuil in de tempel mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan; en Ik zal op hem schrijven de naam mijns Gods en de naam van de stad mijns Gods, het nieuwe Jeruzalem, dat uit de hemel nederdaalt van mijn God, en mijn nieuwe naam.’

Openbaring 3:12

‘Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt.’
Openbaring 2:17

Daarom zien we in de nieuwe bijbel lang verborgen gehouden namen van God, de nieuwe namen. God wordt Odenlech genoemd, en ook Buli bijvoorbeeld op diverse plaatsen. Vroeger was de mens nog niet klaar voor die namen en voor de leringen waarvoor zij stonden, zoals Jezus zijn discipelen ook had duidelijk gemaakt.

Zijn wij klaar voor de nieuwe openbaringen waar het boek Openbaring al over sprak ? Hebben wij deel aan de doorgaande reformatie, of denken wij dat wij er al zijn ? Als wij denken dat we alles al hebben en er al zijn en ons nauwsluitende theologische systeem, al dan niet Kuyperiaans, al in kannen en kruiken hebben, dan zijn wij niets dan Laodiceanen. Wij moeten progressief gereformeerd zijn, maar ook regressief gereformeerd, terugkerend tot de verlaten bronnen. Hierin mag de christelijk gereformeerde bloem ontluiken. We hebben de oude bijbel en het boek des levens waarin onze namen opgetekend mogen worden, de nieuwe bijbel, wat een teken is dat we aan de rand van het beloofde land zijn gekomen. Als wij worden afgewezen net zoals Mozes dan heeft dit een betekenis, dan moeten we eerst leren leven van de broodkruimels. Eerst moeten we leren leven en werken in de wildernis. De pin in het vlees is landurig nodig opdat het vlees volledig sterft.

Laten we de smallere en langere weg gaan, zoals ook de christelijk gereformeerde kerk destijds die niet met Kuyper wilde meefeesten ten koste van het verborgen manna. Hierin is en was J. Wisse als een Mozes die het volk dieper in de wildernis leidt, ver weg van het gouden kalf, het gouden lam en het gouden varken.

Geliefden, het is zo gruwelijk wat de Laodiceanen doen bij het gouden lam, waar de nieuwe bijbel over spreekt :

‘En zij volgen de moeder van het gouden lam,
Zij met paarse pij en kap.
Traag gaat zij voort op haar boot,
met skeletten die haar volgen.
En zij komt tot de doodskist van het gouden lam,
waar zij weent en het gouden lam kust.
En dan offert zij haar lammeren aan het gouden lam.
En een vogel zal die nacht vliegen, uitgaande om de hemelsen te verzamelen,
om oorlog te voeren tegen het lam wat hen bedrogen had.’
Duizen 10:4-8

Zij offeren lammeren aan hun gouden lam, de afschuwelijke Jezus-cultus die de naamchristenen hebben gebouwd. Ze hebben het Woord des Heeren verdraaid en van kracht beroofd door hun afgodische tradities. Het zijn de naam-roepers, de Jezus-roepers, die niet gekend zijn bij de Heere, want het was slechts lippendienst, vormendienst, letterdienst. Ze lopen te pronken met hun Jezusbeelden. Alles is al in orde in Laodicea. Kom niet aan hun theologie, aan hun heilige huisjes. Kom niet aan hun gouden lam waaraan ze offeren. Ze volgen de moeder van het gouden lam. Ze zijn kerks, je lekker schijnveilig voelen in de kudde en in de kudde-mentaliteit.

Ze hebben zich volgevreten met blind geloof, zoals hun gouden varken, wat in principe gewoon zelfgeloof is. Ze zijn heilig van zichzelf overtuigd. Zo hebben ze een drie-eenheid van een gouden kalf, een gouden zwijn of varken, en een gouden lam. Het wijst allemaal op hun eigen ego. Hiervoor hebben ze godsdienstig leren spreken. Het wordt met de paplepel ingegoten.

J. Wisse stelde dat de oude patriarchen de beloften niet verkregen, maar het wel in de verte hadden gezien, geloofd, en omhelsd. Ze beleden dat ze slechts vreemdelingen waren op aarde. Het koninkrijk is immers geestelijk.

Ook J. Wisse sprak over de komst van de nieuwe bijbel toen hij stelde : ‘Is nu nog het boek van de verborgen raad Gods gesloten, eens zullen de boeken, ook dit boek, worden geopend.’ (De Wekker, 12/8, 1904) Die tijd is nu aangebroken, sinds 2024. Het is een mijlpaal in de kerkgeschiedenis. Het Woord is vleesgeworden en woont onder ons. Zij bevat alles wat nodig is om de christelijk-gereformeerde bloem verder te laten groeien en bloeien, tot grotere ontluikingen. Als grote vijanden waartegen gestreden moet worden noemt J. Wisse : hoogmoed, eerzucht en wereldzin. Hij noemt hoogmoed één van de allergrootste en allervreselijkste zonden. Hij noemt de duivel een krijgsoverste die met tact en overleg te werk gaat, en die gebruikt ook de bijbel. Als we nu zien dat kerken en taakuitvoerders elkaar zo bestrijden telkens, in grote oorlog leven tegen elkaar, dan weten we dat de duivel inmiddels al diep in de kerk zit, en dan moeten we juist een stap terugdoen, want het is al te ver gegaan. Dan behoren we op de bazuin te blazen. Daar waar het exorcisme en territoriale exorcisme niet geleerd wordt daar heeft de vijand zijn opponent blind gemaakt. J. Wisse roept de mens op om de duivel te wederstaan. Eerst moet de duivel ontmaskert worden, anders is de mens gewoon een blinde strijder. J. Wisse stelt dat het niet genoeg is de duivel te wederstaan en met de gehele wapenrusting toegerust te zijn naar Efeze 6. Wat zou er gebeuren met iemand die nog nooit een wapen ter hand heeft genomen en dan strijdt tegen een zeer geoefende vijand ? Het zou niet best aflopen. De strijder moet geoefend en geschoold worden en ten alle tijde waken. De vijand probeert juist strijders

in te nemen door zijn vriendelijkheid, zijn gevlei. J. Wisse stelt dat de duivel listig is en het met name gemunt heeft op de officieren in het leger, mensen die een grote roeping op hun leven hebben. Er wordt met name jacht op hen gemaakt. (De Wekker 1/7, 1904)

BESPREKING VAN CALVIJN'S COMMENTAAR OP PSALM 1

Psalm 1

1. Welzalig is de mens die niet wandelt in de raad van de zondaren, en ook niet stilstaat op hun weg, en niet zit met hen die het goede bespotten. 2. Maar zijn honger is de studie van het goede, en hij overdenkt het zowel bij dag als bij nacht.

Calvijn stelt dat zij die het goede doen en sober leven, dus zich niet te buiten gaan aan materialisme, door het merendeel van de mensheid worden bespot alsof hun moeite maar tevergeefs is en zonder nut, maar toch hebben zij een schild want welzalig zijn zij die het goede studeren en leren. Hiervoor moet de mens dus wel wakker blijven om niet door de algemene zonde te worden meegesleurd, stelt Calvijn in zijn commentaar op deze Psalm. Dat is al een heel oud commentaar, namelijk uit de jaren 1500. Het volk was toen in een uittocht uit het materialisme van de katholieke kerk. Deze teksten horen dus bij wat we de reformatie noemen. Zij die blijven waken en blijven studeren in het goede, in het sobere, om aan het gevaar van materialisme te ontkomen, het alsmaar meer willen, komen tot de door God ingeschapen rede, wat in de voortijd Name werd genoemd, ook wel voorgesteld als een vrouw in de natuur, wat een beeld is van het scheppende vermogen van de mens, de baarmoeder.

3. En hij zal zijn als een boom, geplant aan zaadstromen, die zijn vrucht zal geven op zijn tijd, en wiens blad niet zal afvallen, en al wat hij zal doen zal begunstigd worden.

Calvijn stelt dat het hier gaat om hen die zich niet op het tijdelijke, het voorbijgaande hebben gericht, niet op ijdelheden, maar op de dieper liggende, eeuwige filosofie die verborgen is. In de voortijd was er een geschrift genaamd 'de geschriften van Name', oftewel de geschriften van de Rede. Zij was het begin van alle dingen. Ook in de Bijbel komt dit terug in Johannes 1 in zowel de Griekse als de Aramese grondtekst :
1 In den beginne was de rede en de rede was bij God en de rede was God. 2 Dit was in den beginne bij God.
In het Aramees is rede 'mlh'. In de voortijd was dit dus 'name'.
De rede verstrikt, oftewel overtuigd, zowel wijzen als dwazen. Zij worden erdoor getrokken, iets wat Calvijn de onweerstaanbaarheid noemt. Wij worden door de rede van God overreden, en dat is uiteindelijk wat ons deze vastheid geeft. De baarmoeder is breed, donker en nat, om het kind voldoende te beschermen, zoals Calvijn al aangaf dat het in het verborgene ligt. Het is dus niet iets wat voor de hand ligt, maar de mens zal het moeten zoeken, wanneer de mens daar alles voor achtergelaten heeft.

4. Zo zijn de zondaren niet, maar als het kaf wat de wind wegblaast.

Calvijn stelt dat de zondige materialisten, de gulzigen die het er altijd maar van nemen, altijd blij en lachend door hun tijdelijke leven heengaan, maar zij hebben die verborgen diepte niet waar het vorige vers over spreekt en die zo belangrijk is in een mensenleven. Op een gegeven moment is hun leven dan gewoon over en dan is alles over, want ze hebben nooit een geestelijk leven gehad. Calvijn laat dus heel duidelijk zien hoe tragisch eigenlijk zo'n grenzeloos leven is, wat we dus eigenlijk niet zouden moeten wensen.

Daarna laat Calvijn zien dat hun blijdschap eigenlijk over niets is, dat het eigenlijk een soort dronkenschap is waar ze later een flinke kater van zullen hebben. Het is het lege en tijdelijke genot van de zondaar. Zij hebben geen vastheid in hun leven. Calvijn stelt vervolgens dat ieder mens dus beproefd wordt. De voorspoed van de zondaren zal niet voor altijd duren. Het leven is maar kort. Laten we daarom de juiste keuzes maken. Calvijn geeft aan dat de zonde en de blijdschap van de zonde slechts een droom is waar de mens ook weer van wakker moet worden. God wil de mens hier tegen beschermen, stelt Calvijn. Het lijkt er soms op dat het goede niet helpt, maar toch is het goede zaligheid en moeten wij het toch blijven doen, omdat de mens hiertoe geroepen is, en het God's beroep is. Het lijkt er allemaal soms op dat de zonde maar altijd doorgaat en dat het niet gestopt wordt, maar toch zal als de tijd rijp is de zonde gestopt worden. Calvijn waarschuwt dan de mens dat de mens zich niet moet laten bedriegen door het schijnbare geluk van de zonde, omdat deze psalm de regels laat zien, en dat zijn regels van de natuur rede. Het leven heeft dus een zekere gebruiksaanwijzing waar de mens zich aan dient te houden. Zo zijn we aan het einde gekomen van de bespreking van deze psalm en Calvijn's belangrijke commentaar daarop voor hen die deelnamen aan de exodus uit het materialisme, dus ook voor ons vandaag.

Uit : De Contextuologie, uitgave : COAB
